Ministerstvo
pro místní rozvoj

Co musí zastupitel vědět

Radek Vršecký

12. listopadu 2026

Obsah

01 Povinnost zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení

02 Povinnost sčítat veřejné zakázky

03 Jak se vyhnout problémům

04 Mimo povinnost zadávat v ZŘ

05 Uveřejňovací povinnosti

06 Chystané novely

Co musí zastupitel vědět

- Předmětem přednášky je nástin základních povinností dle zákona o zadávání veřejných zakázek („ZZVZ“)
- PRAVIDLA JSOU ZJEDNODUŠENA A OPOMENUTY NĚKTERÉ NUANCE

01 Povinnost zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení

Povinnost zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení

- Zadáním veřejné zakázky se rozumí:

  uzavření smlouvy

  mezi zadavatelem a dodavatelem

  úplatnost

  povinnost dodavatele plnit

- Není-li určeno jinak, zadavatel je povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení.

  Povinnost se považuje za splněnou, pokud je veřejná zakázka zadána na základě uzavřené rámcové dohody, v zavedeném dynamickém nákupním systému nebo je pořízena prostřednictvím centrálního zadavatele.

Problémy se zadáním veřejné zakázky

Rozsudek Krajského soudu v Brně, sp. zn. 62 Af 35/2012 ze dne 18. 4. 2013: *„Formální označení právního úkonu, jímž dojde k založení závazkového vztahu, stejně jako jeho obsah z pohledu právních norem soukromého práva, tu není rozhodující. Smlouva na veřejnou zakázku není zvláštním smluvním typem (pojmenovaným jako „Smlouva na veřejnou zakázku“ nebo obdobně), ani není z pohledu ZVZ třeba jakýkoli konkrétní smluvní typ podle právních norem soukromého práva dodržet. Úplatný charakter „celkového“ smluvního vztahu mezi zadavatelem a jinou osobou ve smyslu § 7 odst. 1 ZVZ je tedy třeba posuzovat pro každý jednotlivý případ individuálně se zohledněním všech aspektů, které z dohodnuté formy spolupráce podle uzavřené smlouvy mají plynout. Naplnění znaků veřejné zakázky může být založeno i kombinací několika soukromoprávních úkonů, pokud z nich vyplyne zadavatelova povinnost poskytnout plnění, jež je vyjádřitelné v penězích a jež je svojí povahou, se zohledněním kontextu všech práv a povinností zadavatele vyplývajících ze všech takto spolu souvisejících a na sebe navazujících soukromoprávních úkonů, zadavatelovým výdajem.“*

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Uzavření smlouvy

  Nezáleží na počtu dokumentů či jejich označení

  Nezáleží na smluvním typu

- Výjimkou jsou:

  Pracovněprávní smlouvy

  Smlouvy upravující spolupráci zadavatele při zadávání veřejné zakázky podle § 7 až 12, § 155, 156, 189 a 190 ZZVZ – zejména in house (vertikální spolupráce), smlouva s centrálním zadavatelem a další dle výčtu paragrafů.

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Výjimkou ale již nejsou:

  Příkazní smlouva, mandátní smlouva apod. – služby „na fakturu“, služby poradců, advokátů apod.

    Krásný výběr: u dohody dle zákoníku práce může být regulována výše odměny, u úplatné smlouvy je regulován výběr dodavatele (advokáta, poradce, člověka…)

  Zajišťování agenturních pracovníků (tu zedníků na stavbě ZŠ, rozhodnutí ÚOHS sp. zn. ÚOHS-S0048/2021/VZ ze dne 09.04.2021)

    Podaný podnět horší než návrh dodavatele…

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Mezi zadavatelem a dodavatelem

  Zadavatel je definován v § 4 ZZVZ

  Kromě obcí definice obsahuje i veřejného zadavatele – jinou právnickou osobu.

    Typicky obchodní společnost (společnost s ručením omezeným, akciová společnost), kterou ovládá jeden či více veřejných zadavatelů, třeba i obcí.

  Dodavatelem se dle § 5 ZZVZ rozumí osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací...

    Dodavatelem může být i subjekt typu technické služby sousední obce.

    Nezkoumá se, zda je podnikatel.

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Mezi zadavatelem a dodavatelem

  Smlouva může být uzavřena i za účasti třetích osob.

  Např. obec prodala budovu s pozemkem a kupující poskytl penězi ocenitelnou protihodnotu tím, že zaplatil třetí osobě, aby opravila obecní ZŠ (rozsudek NSS sp. zn. 8Afs60/2009-78)

  Úhrada může být nepeněžitá

  Např. obec prodá stavební parcely v hodnotě 200 mil. Kč za 180 mil. Kč a kupující „na svůj“ náklad zasíťuje přilehlé ulice, odhadovaná hodnota stavby činí 20 mil. Kč

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Úplatnost může být „nepřímá“

  Viz znovu stejný příklad

  Obec prodala budovu s pozemkem a kupující poskytl penězi ocenitelnou protihodnotu tím, že zaplatil třetí osobě, aby opravila obecní ZŠ (rozsudek NSS sp. zn. 8Afs60/2009-78)

  Úhrada může být nepeněžitá

  Např. obec prodá stavební parcely v hodnotě 200 mil. Kč za 180 mil. Kč a kupující „na svůj“ náklad zasíťuje přilehlé ulice, odhadovaná hodnota stavby činí 20 mil. Kč

  Není důležitý zdroj peněz

  Ani peněžitý dar od sponzora neznamená výjimku z povinnosti zadat VZ v zadávacím řízení

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Úplatnost může být „nepřímá“

  I pokud zadavatel platí za služby EPC (Energy Performance Contracting) výhradně z budoucích úspor za energie, jedná se také o úplatné plnění veřejné zakázky.

Problémy se zadáním veřejné zakázky

- Povinnost dodavatele plnit

  „Povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce“

  Dodávky, služby nebo stavební práce jsou tři druhy veřejných zakázek.

  Definice pokrývá prakticky každý předmět plnění

    kromě pořízení cenného papíru nebo jiného investičního nástroje, obchodního závodu, jeho samostatné organizační složky nebo podílu v obchodní korporaci

  Peněžitý dar či dotace bez povinnosti protiplnění není veřejná zakázka

02 Povinnost sčítat veřejné zakázky

Povinnost „sčítat veřejné zakázky“

- Veřejný zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu („VZMR“)
- VZMR poznáme dle předpokládané hodnoty předmětu veřejné zakázky

  do 3 mil. Kč bez DPH dodávky a služby

  do 6 mil. Kč bez DPH stavební práce
- V rámci stanovení předpokládané hodnoty nutno zohlednit vždy související plnění (viz dále), není dle úvahy zadavatele
- Není rozhodné rozpočtové období, zdroj financování ani počet zadavatelů
- Velmi vděčný předmět rozhodování ÚOHS a správních soudů

§ 18 ZZVZ Předpokládaná hodnota veřejné zakázky rozdělené na části

- „Částmi“ budou nejčastěji různě pojmenované zadávací postupy, ba i zadávací postupy různých zadavatelů a dokonce i různých odborů jedné radnice
- Jeden funkční celek zadávaný v časové souvislosti
- Příklad A

  Nový asfalt 2027 na průtahu silnice I/99 náměstím v Křivé Lhotě

  Nový asfalt 2027 na obecní komunikaci v Křivé Lhůtě

§ 18 ZZVZ Předpokládaná hodnota veřejné zakázky rozdělené na části

- Příklad B

  Stavba Nové ulice v Křivé Lhotě

  Dle zápisu zastupitelstva z dubna 2025 se postaví v roce 25 polovina za 5,9 mil. a v roce 26 polovina za 5,9 mil.

  V zápisu výslovně uvedeno, že se postaví celé, ale „přece se to nebude zadávat“.

- Příklad C

  Stavba 2 mostů v Rovné Lhotě

  První most je na konci předpokládané životnosti, ZŘ zahájeno 1/2026

  Druhý most se „začal sypat“ měsíc pro uplynutí záruční lhůty v 7/2026

§ 19 ZZVZ Předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy

- dodávky a služby, které zadavatel pořizuje kontinuálně

  záleží na poměrech konkrétního zadavatele

  elektrická energie, úklidové služby, advokátní služby, catering

- zásada dle § 19 odst. 1 ZZVZ sčítat minimálně 12 měsíců

- *„a) skutečná cena uhrazená zadavatelem za dodávky nebo služby stejného druhu během předcházejících 12 měsíců nebo předchozího účetního období, které je delší než 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které lze očekávat během následujících 12 měsíců, nebo*

- *b) součet předpokládaných hodnot jednotlivých dodávek a služeb, které mají být zadavatelem zadány během následujících 12 měsíců nebo v účetním období, které je delší než 12 měsíců, pokud nemá k dispozici údaje podle písmene a).“*

§ 19 ZZVZ Předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy

- Příklad:

  Advokátova Lhota zadávala služby advokátům, na které se nevztahuje výjimka dle § 29 odst. 1 písm. k) ZZVZ, a to každý rok nejméně 10 let dozadu

  Starosta Petr Dosavadní důvěřoval 10 advokátům a v období od 1. 12. 2025 do konce jeho mandátu dne 9. 11. 2026 obec vystavila každému objednávku na právní služby v různých právních odvětvích vždy za 160 000 Kč. Objednávku vystavily různé odbory radnice.

  Starosta Adam Nový důvěřuje jiným 10 advokátům, a tak obec vystaví v období 9.11.2026 až 30. 11. 2026 každému také objednávku vždy za 160 000 Kč. Objednávku vystavily různé odbory radnice.

  Na základě § 19 odst. 1 písm. a) ZZVZ se bude jednat o podlimitní veřejnou zakázku rozdělenou na části, a obec Advokátova Lhota porušila povinnost zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení.

03 Jak se vyhnout problémům

Jak se vyhnout problémům

- ~~Urychleně složit mandát zastupitele/radního~~
- Začít včas

  Zbrklé chyby

  Potřeba ověřit informace (jiní zadavatelé, předběžné tržní konzultace)

  Pozdní zahájení ZŘ není důvodem pro použití jednacího řízení bez uveřejnění
- Rozumět vlastní zadávací dokumentaci

  Není umění napsat něco složitého a zrušit zadávací řízení, umění je v souladu se ZZVZ vybrat dodavatele a uzavřít s ním smlouvu.

  Zvážit důležitost kritérií kvalifikace a hodnocené kvality vs časové nároky

Jak se vyhnout problémům

- Dodržovat zákonné zásady dle § 6 ZZVZ
  - Transparentnost a přiměřenost
  - Rovné zacházení a zákaz diskriminace (i té skryté)
  - Zákaz omezování účasti v soutěži dodavatelů z EHP a smluvních států
  - Zásada sociálně odpovědného a enviromentálního zadávání
- Pamatovat na zákaz podstatných změn smlouvy na veřejnou zakázku
  - Vyhradit přesný mechanismus možných změn
  - Uzavření dodatku v souladu s § 222 ZZVZ je preferováno před zrušením ZŘ
  - Další vděčný předmět rozhodovací praxe

Jak se vyhnout problémům a administraci ZŘ

- Uzavřít rámcové dohody

  S 1 či více dodavateli, s/bez obnovení soutěže.

  Ne pro ICT technologie a jiné rychle se vyvíjející technologie

- Zavést dynamické nákupní systémy

  Na rozdíl od rámcové dohody otevřený a není omezena doba trvání.

- Spolupracovat s centrálním zadavatelem

  Např. Ministerstvo financí, Aktuální centrální zakázky | Ministerstvo financí ČR

04 Mimo povinnost zadávat v ZŘ

Zadavatel dále není povinen „soutěžit veřejnou zakázku“

- Pozor v níže uvedených případech platí restriktivní výklad ZZVZ, tedy

  striktně se trvá na naplnění všech podmínek zároveň

  pokud není něco jasné, tak se to vyloží, že to v daném případě nelze použít zadavatel

  zadavatel nesmí uměle navodit splnění podmínek (například časovou tíseň tím, že včas nezahájí zadávací řízení)

- Veřejná zakázka malého rozsahu § 31 ZZVZ (ale pozor na „sčítání“)

Zadavatel dále není povinen „soutěžit veřejnou zakázku“

- Obecné výjimky dle § 29 odst. 1 ZZVZ, výčet výjimek, například

  zastupování advokátem v soudním nebo ve správním řízení

  úvěr nebo zápůjčka

- Podlimitní výjimky dle § 30 ZZVZ, výčet výjimek, například

  na dodávky nebo služby zadávanou dodavateli se statusem integračního sociálního podniku

Zadavatel dále není povinen „soutěžit veřejnou zakázku“ – vertikální spolupráce

- Vertikální spolupráce (tzv. výjimka in house) - § 11 a 13 ZZVZ
- § 11 odst. 1: *„Za zadání veřejné zakázky se nepovažuje uzavření smlouvy, kterou uzavírá veřejný zadavatel s jinou právnickou osobou jako dodavatelem, pokud*
- *a) sám nebo společně s jinými veřejnými* zadavateli *ovládá tuto osobu obdobně jako své vnitřní organizační jednotky,*
- *b) v takto ovládané osobě nemá majetkovou účast jiná osoba než ovládající veřejný zadavatel nebo ovládající veřejní zadavatelé a*
- *c) více než 80 % celkové činnosti takto ovládané osoby je prováděno při plnění úkolů, které jí byly svěřeny ovládajícím veřejným zadavatelem nebo ovládajícími veřejnými zadavateli nebo jinými právnickými osobami, které ovládající veřejný zadavatel nebo veřejní zadavatelé rovněž ovládají jako své vnitřní organizační jednotky, bez ohledu na to, kdo je příjemcem plnění z uzavřené smlouvy.“*

Zadavatel dále není povinen „soutěžit veřejnou zakázku“ – vertikální spolupráce

- Bohatá rozhodovací praxe, včetně rozsudku Soudního dvora EU
- Dle rozsudku ve věci C-692/23, v řízení AVR-Afvalverwerking BV ze dne 15. ledna 2026 je třeba zohlednit obrat ovládané osoby včetně dceřiných společností

  Blíže viz prezentace „Judikatura Soudního dvora Evropské unie za uplynulý rok“ ze dne 18. 6. 2026: https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2026/06/260618_Judikatura-Soudniho-dvora-za-uplynuly-rok.pptx

05 Uveřejňovací povinnosti

Uveřejňovací povinnosti

- Zákon č. 340/2015 Sb., o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů
  - Povinnost uveřejnit smlouvu nad 50 000 Kč bez DPH
  - Povinnost znečitelnit některé údaje – například osobní
  - Smlouva nabývá účinnosti až uveřejněním v registru smluv
  - Není-li smlouva uveřejněna ani do 3 měsíců od uzavření, zrušuje se od počátku
  - Má-li uveřejnění smlouvy závady dle § 5 odst. 5 ZoRS, nepovažuje se za uveřejněnou v registru smluv

Uveřejňovací povinnosti v ZZVZ

- Oznámení o zahájení zadávacího řízení se uveřejňuje ve Věstníku veřejných zakázek a v nadlimitním režimu také v Úředním věstníku EU
- Stejně oznamuje i zadání veřejné zakázky
- Na profilu zadavatele se po ukončení ZŘ uveřejňuje:

  Písemná zpráva zadavatele

  Smlouva na veřejnou zakázku, jejíž cena přesáhne 1 000 000 Kč, pokud není uveřejněna v registru smluv

06 Chystané novely

Novela ZZVZ

- kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- již schválen a odeslán k publikaci ve Sbírce zákonů
- část 47. mění ZZVZ
- část s novelou ZZVZ bude účinná od 1. 1. 2027
- dostupný zde: https://public.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=10&ct=67&ct1=0&v=PZ&pn=12&pt=1

Novela ZZVZ

- Snaha zmírnit pravidlo zákazu „sčítání“ veřejných zakázek
- § 18 odst. 2 V1 ZZVZ: *„Součet předpokládaných hodnot částí veřejné zakázky podle odstavce 1 musí zahrnovat předpokládanou hodnotu všech plnění, která tvoří jeden funkční celek **v jedné konkrétní věci nebo v jednom případu** a jsou zadávána v časové souvislosti.“*
- V § 19 [Předpokládaná hodnota veřejných zakázek pravidelné povahy] se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní: *„Za dodávky nebo služby stejného druhu se považují po sobě jdoucí dodávky nebo služby zajišťované za stejným účelem stejným okruhem dodavatelů s obdobnou specializací, na jejichž výběr zadavatel použije obdobná kvalifikační a hodnotící kritéria.“*

Novela ZZVZ – nové podlimitní výjimky

„Zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení podlimitní veřejnou zakázku“

- …
- *„r) zadanou na základě plánovací smlouvy podle stavebního zákona[58)],*
- *s) jde-li o provedení nařízeného opatření k nápravě stavebním úřadem podle stavebního zákona[59)],*
- *t) zadávanou společenství podle energetického zákona[60)] jeho členem za účelem souvisejícím se zajišťováním jeho energetických potřeb, nebo*
- *u) jejímž předmětem je sdílení elektřiny členem společenství podle energetického zákona[60)] tomuto společenství, sdílení elektřiny členem společenství podle energetického zákona[60)] jinému členu tohoto společenství nebo sdílení elektřiny zákazníkovi mimo společenství.“*

Od 1. 1. 2027 – tzv. zákon o BIM

- Zákon č. 330/2025 Sb., o správě informací o stavbě a vystavěném prostředí a o změně některých dalších zákonů
- Dle § 3 nejsou obce mezi povinnými osobami.

  Dobrovolný závazek? Spolupráce se státem či krajem?
- Bližší informace viz:

  https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2026/06/Narodni-strategie-verejneho-zadavani-a-zakon-o-BIM.pptx

  https://portal-vz.cz/info-forum/skoleni/udalosti_kategorie/zakon-o-bim-v-praxi-legislativa-a-zadavani-verejnych-zakazek/

Rekodifikace evropských předpisů upravujících zadávání veřejných zakázek

- Evropské směrnice z roku 2024 má nahradit **„Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o veřejných zakázkách a koncesích**, o zrušení směrnic 2014/23/EU, 2014/24/EU a 2014/25/EU a o změně nařízení (ES) č. 1370/2007, (EU) 2023/1542, (EU) 2024/1157, (EU) 2024/1252, (EU) 2024/1735, (EU) 2024/1781, (EU) 2024/2847, (EU) 2024/3110 a (EU) 2025/40 a směrnic 2008/98/ES, (EU) 2019/882, (EU) 2022/2381, (EU) 2023/1791 a (EU) 2024/1760 (akt o zadávání veřejných zakázek)“
- Účinnost někdy cca od 1. 1. 2030
- Začátek vyjednávání mezi členskými státy. Není ani jasné, zda bude nařízení či směrnice.

Rekodifikace evropských předpisů upravujících zadávání veřejných zakázek

- Důraz na další elektronizaci veřejných zakázek.

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Děkuji
za pozornost

Ing. Mgr. Radek Vršecký, Ph.D.
radek.vrsecky@mmr.gov.cz